

УДК 655.413:087.5

АНАЛІЗ ПОЛІГРАФІЧНОГО ВИКОНАННЯ ЖУРНАЛЬНОЇ ПЕРІОДИКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

М. М. Дубневич

Українська академія друкарства,
вул. Під Голоском, 19, Львів, 79020, Україна

Проведено аналіз номенклатури дитячої журнальної періодики, представленої на сучасному українському ринку преси. На основі нормативної документації, що регламентує оформлення та поліграфічне виконання вказаної категорії видань, систематизовано головні показники якості. Здійснено вибірку дитячих журнальних видань, що охоплює читацьку аудиторію усіх чотирьох вікових груп. У вибраних виданнях проведено оцінювання якості за низкою показників. Зокрема, проаналізовано повноту подання вихідних відомостей згідно з вимогами ДСТУ 4861:2007. «Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості», у результаті чого виявлено цілу низку порушень вказаних вимог, зокрема неправильне формулювання читацької адреси.

Оцінювання якості шрифтового оформлення дитячих журнальних видань за широким переліком показників (кегель, кількість гарнітур у виданні, інтерліньяж, довжина рядка шпальти, місткість шрифту) також засвідчило про наявність цілої низки невідповідностей.

Аналіз форматів досліджуваних видань показав, що більшість з них оформлена за нестандартним форматом, що допустимо для цієї категорії видань, однак, порушені вимоги щодо гранично допустимої довжини рядка.

Проведено оцінювання не менш важливого показника оптичної густини задрукованого фону під текстом, оскільки цей прийом оформлення часто трапляється у дизайні дитячих журнальних видань. Результати досліджень показали, що у понад третини аналізованих видань цей показник якості не відповідає встановленим гранично допустимим значенням. Здійснено порівняння недоліків оформлення різних категорій дитячих видань: навчальних, журнальних та книжкових.

Ключові слова: галузевий стандарт, державний стандарт, дитяче журнальне видання, вихідні дані, читацька адреса, шрифтове оформлення, поліграфічне виконання, санітарні норми, інтерліньяж, кегель, ємність шрифту, довжина рядка шпальти, оптична густина.

Постановка проблеми. Згідно з даними Державного підприємства з розповсюдження періодичних видань «Преса» у передплаті на 2018 рік доступно 32 газети та 104 журнали для дітей усіх вікових категорій [10]. Останніми роками дитяча періодика характеризується суттєвим зростанням кількості найменувань: з початку 90-х років ХХ ст. кількість зареєстрованих і перереєстрованих друкованих

ЗМІ для цього аудиторного сегмента перевищила 1000 примірників, а поряд з давно відомими виданнями «Малятко» (видається з 1960 р.), «Барвінок» (з 1928 р.), «Однокласник» (з 1923 р.) з'явилося багато нових назв [16, 18]. Відбувся суттєвий перерозподіл акцентів і у географічному контексті: значно розширився територіальний діапазон дитячих видань та відслідковується тенденція до зосередження видавничих осередків у кількох найбільших центрах: Київ, Харків, Дніпро, Львів, Донецьк, Одеса, Черкаси, Тернопіль, а також Запоріжжя, Полтава, Чернівці, Миколаїв, Кременчук, Лебедин Сумської області, Кіцмань, районні міста Чернівецької, Дніпропетровської та Запорізької областей. Змін зазнали також жанрове, тематичне та структурно-організаційне наповнення дитячих періодичних видань. Тиражі дитячої періодики надзвичайно різноманітні — від кількох сотень до 500 тисяч примірників. Останні — це видання європейських видавничих компаній в Україні («Джі і Фаббрі Едішенз», «Іглмосс Україна», «Де Агостіні Паблішинг», «Комікси України» та ін.), що видаються російською мовою та призначені для поширення не лише в Україні, а й Росії, Білорусі, Казахстані, тому видавці вважають за необхідне вказувати сукупний тираж [8, 9]. Значна частина дитячої періодики (понад 55 %) видається державною мовою («Барвінок», «Соняшник», «Малятко», «Крилаті», «Смайлик», «Дзвіночок», «Куля»), частина має два варіанти – українсько- і російськомовний («В гостях у казки», «Чомучка», «Кузя», «Знайко», «Дитячий розвивайко», «Домовичок», «Газета кота Копейкіна», «У світі казок») або пропонує випуски трьома мовами: українською, російською, англійською («Пізнайко» / «Познайко» / «Poznauko»; «Кузя» / «Кузя» українською / «Кузя English на англійском языке») [14].

Така широка номенклатура видань — це безумовно позитивний факт, однак досить часто кількісні показники перевищують якісні. Дотримання існуючих вимог до поліграфічного виконання дитячих видань є надзвичайно важливим, оскільки відповідність шрифтового та ілюстраційного оформлення, формату видання та розміру полоси однозначно впливають на якість сприйняття інформації та комфортність процесу читання. Згідно з ратифікованою в Україні «Конвенцією про права дитини» передбачається можливість вільного доступу дитини до інформації та матеріалів, які б сприяли їхньому соціальному та культурному становленню, духовному і моральному добробуту, а також фізичному і психічному розвитку [11]. З огляду на це надзвичайно важливо створити умови для сприйняття друкованої інформації без перенапруження зорового апарату та нервової системи дітьми різних вікових категорій. Тому у цій статті аналізуються типові недоліки поліграфічного виконання дитячих журнальних видань.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дитяча преса не залишається без уваги науковців: досліджуються історичні передумови появи видань, наводиться класифікація за різними типологічними ознаками, жанрово-тематичним розмаїттям та структурно-поліграфічними особливостями. Зацікавлення творчими, психологічними, організаційними аспектами дитячої періодики виявляють фахівці різних галузей: педагогіки, історії, філології, соціальних комунікацій — Е. Огар, Ю. Стадницька, Л. Круль, Н. Благун, О. Нагорна, Н. Кіт, Т. Давидченко, У. Лешко

(Колесніченко), А. Волобуєва, Т. Єжижанська, О. Орлик, О. Марущак, О. Вішук та ін. [15, 3, 16, 14, 8, 9, 13, 17, 18]. Однак лише деякі з дослідників дитячої періодики звертають вагу на поліграфічне виконання цієї категорії видань, водночас виокремлюють деякі показники якості оформлення, але не проводять комплексного дослідження якості [18, 15]. Доречно здійснити глибокий системний аналіз якості подання інформаційного змісту видань, оформлення тестової та ілюстраційної складових.

Мета статті. Вимоги до оформлення та поліграфічного виконання дитячих журнальних видань відображені у відповідній нормативній документації: ДСанПіН 5.5.6-138-2007. «Державні санітарні норми і правила. Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей» та галузевих стандартах СОУ 18.1-02477019-11:2014. «Видання для дітей. Загальні технічні вимоги» (від 2014-25-06), СОУ 18.1-02477019-06:2015. «Журнали. Технічні умови» (зі зміною № 1) (від 2007-02-01). Згідно із санітарними нормами та правилами [4, 19, 20] дитяча періодика аналогічно, як і книжкові видання поділяються на чотири вікових категорії (групи): для дошкільного віку, молодшого шкільного віку, середнього шкільного віку та старшого шкільного віку. Це необхідно для забезпечення комфортних умов читання без зорової втоми читачам з різним досвідом читання. Галузеві стандарти відповідно регламентують низку вимог до шрифтового оформлення текстової частини видання (мінімально допустимий кегль, інтерліньяж, гарнітура та ємність шрифтів, довжина рядка, розмір полів), ілюстративності видань та максимальної оптичної густини фону для друку тексту на кольоровому (сірому) фоні та ділянках багатоколірних ілюстрацій з урахуванням вказаної класифікації. Окрім перелічених вимог до поліграфічного виконання існують ще норми щодо форматів видань та вимоги до оформлення вихідних даних, що відображені у відповідних державних стандартах ДСТУ 4489—2005. «Видання книжкові та журнальні. Вимоги до форматів» (від 2006—01—01) та ДСТУ 4861:2007. «Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості» (ISO 8:1977, NEQ; ISO 1086:1991, NEQ; ISO 7275:1985, NEQ). (від 2009—01—01).

Отож у цій статті аналізується відповідність поліграфічного виконання дитячих журнальних видань вимогам переліченої нормативної документації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для виконання сформульованих вище завдань зроблено вибірку з двадцяти журналів, що охоплюють усі вікові категорії читачів: від дошкільного до старшого шкільного віку (табл. 1 та 2). Перелічені видання випускають 12 українських видавництв, чотири з яких спеціалізуються на випуску дитячої періодики («Мамине сонечко», «Країна ангелят», «Егмонт-Україна», «Пізнайко»).

Згідно з ДСТУ 4861:2007 «Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості» у вихідних відомостях видань необхідно вказувати певний перелік даних, що допомагають читачеві швидше орієнтуватися щодо типу видання та читачької адреси, а також отримати інформацію про видавця. На рис. 1 наведено діаграму, яка відображає наявність кожного з обов'язкових компонентів вихідних відомостей у досліджуваних виданнях. Характерно, що інформацію про назву видання та видавця, місце розташування, контактні дані містять практично усі журнали та у повному обсязі. Натомість читачька адреса та тематика видань не

наводиться або відображається не у повному обсязі та без дотримання вимог. Так, у чотирьох аналізованих виданнях дані щодо читацької адреси вказані повністю, у п'яти — дані відсутні, а в одинадцяти вказані не у повному обсязі (або є цільове призначення і тематика, або читацька адреса). Трапляється ще і така інтерпретація читацької адреси: «для дітей від 2 до 102 років», «для хлопчиків та дівчаток», «для розумних і кмітливих», «для дітей». Таке формулювання або відсутність інформації про вікову категорію читачів недопустимі, оскільки саме вік цільової аудиторії читачів визначає шрифтове оформлення та поліграфічне виконання видання. Видавці таким абстрактним поданням читацької адреси ніби намагаються уникнути відповідальності за недотримання вимог до шрифтового оформлення. Шрифтове оформлення максимально впливає на легкість читання та сприйняття інформації. Чим молодший вік читачів, для яких планується конкретне видання, тим комфортніші умови читання необхідно створити та строго дотримуватися встановлених вимог.

Таблиця 1

Розподіл аналізованих видань за видавництвами

№	Видавництво	Назви журнальних видань
1.	Київ: Мамине сонечко	Мамине сонечко (1–3 роки), № 10. К.: Мамине сонечко, 2016. 20 с. Мамине сонечко (2–5 роки), № 18. К.: Мамине сонечко, 2016. 24 с. Маленька фея і 7 гномів, № 9. К.: Мамине сонечко, 2016. 24 с. Вигадуй. Думай. Грай. № 10. К.: Мамине сонечко, 2016. 24 с.
2.	Львів: Країна ангелят	Ангелятко, № 10. Л.: Країна ангелят, 2016. 16 с. Ангеляткова наука, № 10. Л.: Країна ангелят, 2016. 20 с.
3.	Київ: Егмонт Україна	Лунтик, № 10. К.: Егмонт Україна, 2016. 28 с. Софія Прекрасна, № 10. К.: Егмонт Україна, 2016. 36 с. Світ героїв: Трансформери, № 9–10. К.: Егмонт Україна, 2016. 28 с.
4.	Київ: Пізнайко	Пізнайко (2–6 років), № 10. К.: Пізнайко, 2016. 32 с. Пізнайко від 6 років, № 10. К.: Пізнайко, 2016. 20 с.
5.	Київ: Зеніт	В гостях у казки, № 10. К.: Зеніт, 2016. 36 с. 3/9 Царство, № 10. К.: Зеніт, 2016. 36 с.
6.	Київ: Прес-Кур'єр Україна	Їжик, № 6. К.: Прес-Кур'єр Україна, 2016. 32 с.
7.	Яворів: Смайлик	Смайлик, № 9. Яворів.: Смайлик, 2016. 28 с.
8.	Київ: Компаньйон Груп	Професор Крейд, № 5. К.: Компаньйон Груп, 2016. 32 с.
9.	Львів: Свічадо	Зернятко, № 8. Л.: Свічадо, 2016. 24 с.
10.	Львів: Арт-комплекс	Академія Фокс, № 5. Л.: Арт-комплекс, 2016. 52 с.
11.	Київ: Дім, сад, город	Яблунька, № 9. К.: Дім, сад, город, 2016. 28 с.
12.	Львів: СТ «Міські інформаційні системи»	Колосок, № 9. Л.: СТ «Міські інформаційні системи», 2016. 48 с.

Таблиця 2

Розподіл аналізованих журнальних видань за віковими категоріями

<i>I вікова група</i>	<i>II вікова група</i>	<i>II–III вікова група</i>
Мамине сонечко від 1 до 3	Софія Прекрасна	ВДГ
Мамине сонечко від 2 до 5	3/9 Царство	Академія Фокс
Ангелятко	Їжик	<i>III вікова група</i>
Лунтик	Смайлик	Яблунька
Пізнайко від 2 до 6	Професор Крейд	<i>II–IV вікова група</i>
<i>I–II вікова група</i>	Пізнайко від 6	Світ героїв: Трансформери
В гостях у Казки	Ангеляткова наука	<i>IV вікова група</i>
	Маленька фея і 7 гномів	Колосок
	Зернятко	

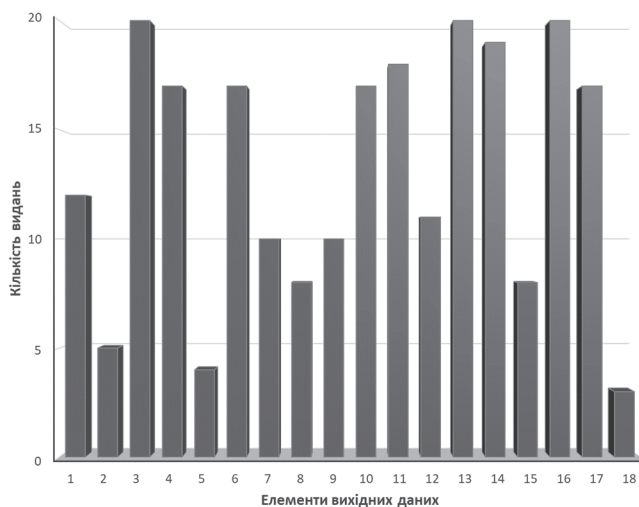

Рис. 1. Діаграма наявності обов'язкових компонентів вихідних даних аналізованих журнальних видань

1 – міжнародний стандартний номер серіального видання (ISSN); 2 – надзаголовкові дані; 3 – назва видання; власна назва випуску; 4 – вид видання; 5 – цільове призначення, тематика, читацька адреса; 6 – відомості про засновника; 7 – періодичність; 8 – рік і місяць заснування; 9 – нумерація; 10 – вихідні дані (місце і рік випуску видання, найменування видавця); 11 – відомості про редакторів, редакційну колегію 12 – знак охорони авторського права 13 – серія, номер і дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації; 14 – тираж; 15 – номер замовлення виготовлювача видавничої продукції; 16 – відомості про місцезнаходження, телефон, факс, електронну адресу редакції; 17 – відомості про найменування та місцезнаходження видавця і виготовлювача видавничої продукції; 18 – відомості про видачу виготовлювачу видавничої продукції свідоцтва про внесення до Державного реєстру

Перевірка відповідності шрифтового оформлення показала, що більшість видань випускаються із суттєвими порушеннями вимог галузевих стандартів. Так, лише один журнал «Яблунька» відповідає усім критеріям якості оформлення текстової частини, а щодо решти, то найбільш поширені недоліки — це перевищення максимально допустимої довжини рядка в основному та додатковому текстах, використання ємких шрифтів, недотримання встановленого інтерлініяжу, зокрема у додатковому тексті (табл. 3). Верстання зі збільшеним інтерлініяжем суворо регламентується для першої та другої вікових груп читачів, оскільки це полегшує ідентифікацію рядків та тексту, але у 20 % видань ця вимога порушена в оформленні основного тексту, а у 45 % — в додатковому.

Таблиця 3

Типові недоліки оформлення текстової частини журнальних видань

Тип недоліків	основний текст, %	додатковий текст, %
Невідповідність кеглю віковим особливостям читача	20	35
Відсутність збільшення інтерлініяжу	20	45
Перевищення максимально допустимої довжини рядка	80	45
Збільшення місткості шрифту	30	60

Для сучасних дитячих журнальних видань характерним є використання великої кількості гарнітур та накреслень. Галузевий стандарт допускає у журнальних виданнях використовувати до чотирьох гарнітур та накреслень у межах однієї гарнітури, що повинно забезпечити розмежування публікацій у журналі. Однак окремі видавці порушують цю норму, особливо під час оформлення титульних елементів (у журналах «Зернятко» та «Єжик» при оформленні титулів використано по 17 гарнітур) та навіть при оформленні основного тексту («Професор Крейд», «Зернятко» — по 5 гарнітур у кожному). Тільки у двох аналізованих виданнях («Лунтик» та «В гостях у казки») в оформленні використано до 4 гарнітур чи накреслень однієї гарнітури, а у журналі «Мамине сонечко від 1 до 3» при чотирьох використаних гарнітурах перевищено допустиму кількість накреслень. Можна зрозуміти прагнення видавців до оригінальності та бажання вирізнити своє видання серед маси подібних, однак таке «різноманіття» призводить лише до ускладнення сприйняття інформації недосвідченим читачем через різне графічне представлення буквених символів у різних гарнітурах, що сповільнює їх ідентифікацію.

Щодо форматів аналізованих журнальних видань виявлено, що більшість з них (55 %) оформлена за стандартним форматом, а решта 45 % (здебільшого це видання для 1 та 2 вікових груп) — за нестандартним. Нормативи допускають оформлення журнальних видань, насичених ілюстративним матеріалом, за нестандартними форматами, однак потрібно дотримувати встановлені вимоги щодо оптимального

розміру сторінок та мінімально допустимих розмірів полів. Але, на жаль, цю вимогу багато видавців ігнорують: лише у половини досліджуваних видань розміри полів відповідають мінімальним значенням.

Ще один важливий показник оформлення видання, який не можна залишити без уваги, це оптична густина задрукованого фону під текстом. Такий прийом часто трапляється під час оформлення дитячих журнальних видань, коли текст, а іноді доволі значний його обсяг, розташовується на ілюстрації або кольоровому тлі. Нормативами встановлено гранично допустиму оптичну густина фону під текстом — 0,3 одиниці, однак на практиці виявлено, що у кожному виданні наявні хоча б декілька сторінок з текстом на фоні з оптичною густиною понад допустиме значення, а у 34 % аналізованих видань текст розташований на фоні з оптичною густиною понад 1. Висока оптична густина фону, а також доволі поширений прийом оформлення виворотним текстом, негативно позначаються на сприйнятті інформації читачем.

У табл. 4 наведено узагальнений аналіз недоліків оформлення та поліграфічного виконання дитячих журнальних видань і більшість зауважень стосується оформлення текстової їх частини.

Таблиця 4

Наявність відхилень показників якості оформлення дитячих журнальних видань

Показники якості поліграфічного виконання видань	обсяг видань з порушеннями, %
Розміри полів	50
Оформлення основного та додаткового тексту	90
Кольорове оформлення видання	15
Кількість переносів на сторінці	50
Оформлення підписів до ілюстрацій	60
Несуміщення фарб на ілюстраціях	5
Несуміщення лицевої і зворотної сторін аркуша	45
Недотримання формату видання	10

Причини такої кількості недоліків в оформленні дитячої періодики можна пояснити не стільки незнанням вимог нормативних документів (недоліки оформлення допускають як спеціалізовані видавництва, так і видавництва з широкою номенклатурою видань), скільки намаганням якнайбільше прикрасити видання, максимально наповнити його ілюстраціями, а оформленню текстової їх частини надається другорядне значення. Очевидно видавці переслідують мету зорієнтувати читача при виборі видання серед маси подібних і для цього збільшують саме ілюстративність видань. Однак така тактика призводить і до негативних моментів, коли малим читачам стає складно користуватися журналом.

Висновки. Проведені дослідження відповідності шрифтового оформлення та поліграфічного виконання трьох категорій видань для дитячої читацької аудиторії (книжкових, навчальних [7] та журнальних) свідчать про наявність суттєвих недоліків. З найменшою кількістю недоліків оформлені дитячі книжкові видання, а в оформленні навчальних і журнальних дитячих видань виявлено багато порушень. Очевидно, що бажання видавців якомога більше прикрасити видання помножене на стислі терміни підготовки видань до публікування призводять до негативних результатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Ю. В. Медіапсихологічні проблеми сучасних дитячих періодичних видань. Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: «Філологічні науки». 2010. № 21. С. 208–210.
2. Вернигора Н. М. Українські дослідники періодики та книговидання для дітей. Українське журналістикознавство. 2013. Вип. 14. С. 80–86.
3. Давидченко Т. С. Дитячі періодичні видання в Україні: контент-аналітичне дослідження змісту. Наук. зап. Ін-ту журналістики. Київ: Ін-т журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2010. С. 176–181.
4. ДСанПіН 5.5.61382007. Державні санітарні норми і правила. Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07>.
5. ДСТУ 4489—2005. «Видання книжкові та журнальні. Вимоги до форматів» (від 2006—01—01). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07>.
6. ДСТУ 4861:2007. «Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості» (ISO 8:1977, NEQ; ISO 1086:1991, NEQ; ISO 7275:1985, NEQ). (від 2009—01—01). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07>.
7. Дубневич М. М. Кваліметричний аналіз поліграфічного оформлення книжкових видань для дітей. Поліграфія і видавнича справа. 2016. № 2 (72). С. 154–161.
8. Єжиганська Т. Періодичні видання для дітей: комунікативний аспект. URL: <http://jml.nau.edu.ua/index.php/go/article/download/2330/2319>.
9. Жалко Т. И. Сучасні періодичні видання для дітей: інформаційний аспект. Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи. Луцьк: Східноєвропейський національний університет. 2012. № 2. С. 105–109.
10. Каталог періодичних видань України на 2018 рік. URL: <http://presa.ua/>.
11. Конвенція про права дитини. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
12. Кочегарова О. В. Дитячі видання в медіапросторі України. Уч. зап. Таврич. нац. ун-та ім. В. И. Вернадского. Серія: «Филология. Социальная коммуникация». 2008. Том 21 (60). № 1. С. 61–64.
13. Круть І. Журнал для дітей: дискурсивні характеристики. Вісник Львівського університету. Серія: журналістика. 2011. Вип. 34. С. 136–141.
14. Марущак О. М. Сучасна українська періодика для дітей. Наукові записки Малої академії наук України. 2013. № 4. С. 86–91.
15. Огар Е. Сучасна дитяча книга як національний культурний продукт. Поліграфія і видавнича справа. 2014. № 1–2 (65–66). С. 3–8.

16. Орлик О. «Тенденції та розвиток сучасної дитячої періодики (2008-2011)». Вісник Книжкової палати. 2011. № 12. С. 26–30.
17. Побідаш І. Л. Стан дослідження дитячої періодики в українській науці. Обрії друкарства. 2015. № 1 (4). С. 132–137.
18. Сидоренко Н., Дубецька О. Періодика для дітей в Україні: час змін. Український інформаційний простір. Київ: КНУКіМ. 2016. Число 4. С. 64–75.
19. СОУ 18.1-02477019-06:2015. «Журнали. Технічні умови» (зі зміною № 1) (від 2007–02–01). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07>.
20. СОУ 18.1-02477019-11:2014. «Видання для дітей. Загальні технічні вимоги» (від 2014–25–06). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07>.

REFERENCES

1. Bondarenko, Yu. V. (2010). Mediapsykhologichni problemy suchasnykh dytiachykh periodychnykh vydan: Nauk. visn. Volyn. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky. Seriya: «Filolohichni nauky», 21, 208–210 (in Ukrainian).
2. Vernyhora, N. M. (2013). Ukrainski doslidnyky periodyky ta knyhovydannia dlia ditei: Ukrainske zhurnalistykoznavstvo, 14, 80–86 (in Ukrainian).
3. Davydchenko T. S. (2010). Dytiachi periodychni vydannia v Ukraini: kontent-analitychne doslidzhennia zmistu: Nauk. zap. In-tu zhurnalistyky. Kyiv: In-t zhurnalistyky KNU im. Tarasa Shevchenka, 176–181 (in Ukrainian).
4. DSanPiN 5.5.6 138 2007. Derzhavni sanitarni normy i pravyla. Hihienichni vymohy do drukovanoi produktsii dlia ditei. Retrived from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07> (in Ukrainian).
5. DSTU 4489—2005. «Vydannia knyzhkovi ta zhurnalni. Vymohy do formativ» (vid 2006—01—01). Retrived from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07> (in Ukrainian).
6. DSTU 4861:2007. «Informatsiia ta dokumentatsiia. Vydannia. Vykhidni vidomosti» (ISO 8:1977, NEQ; ISO 1086:1991, NEQ; ISO 7275:1985, NEQ). (vid 2009—01—01). Retrived from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07> (in Ukrainian).
7. Dubnevych, M. M. (2016). Kvalimetrychni analiz polihrafichnogo oformlennia knyzhkovykh vydan dlia ditei: Polihrafia i vydavnycha sprava, 2 (72), 154–161 (in Ukrainian).
8. Yezhyzhanska, T. Periodychni vydannia dlia ditei: komunikatyvnyi aspekt. Retrived from <http://jrnل.nau.edu.ua/index.php/go/article/download/2330/2319> (in Ukrainian).
9. Zhalko, T. Y. (2012). Suchasni periodychni vydannia dlia ditei: informatsiyni aspekt: Masova komunikatsiia: istoriia, sohodennia, perspektyvy. Lutsk: Skhidnoievropeyskyi natsionalnyi universytet, 2, 105–109 (in Ukrainian).
10. Katalog periodychnykh vydan Ukrainy na 2018 rik. Retrived from <http://presa.ua/> (in Ukrainian).
11. Konventsiiia pro prava dytyny. Retrived from http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (in Ukrainian).
12. Kocheharova, O. V. (2008). Dytiachi vydannia v mediaprostorii Ukrainy: Uch. zap. Tavrych. nats. un-ta ym. V. Y. Vernadskoho. Seryia: «Fylolohiia. Sotsyalnaia kommunykatsiia», 21 (60), 1, 61–64 (in Ukrainian).
13. Krut, I. (2011). Zhurnal dlia ditei: dyskursyvni kharakterystyky: Visnyk Lvivskoho universytetutu. Seriya: zhurnalistyka, 34, 136–141 (in Ukrainian).

14. Marushchak, O. M. (2013). Suchasna ukrainska periodyka dlia ditei: Naukovi zapysky Maloi akademii nauk Ukrainy, 4, 86–91 (in Ukrainian).
  15. Ohar, E. (2014). Suchasna dytiacha knyha yak natsionalnyi kulturnyi produkt: Polihrafia i vydavnycha sprava, 1–2 (65–66), 3–8 (in Ukrainian).
  16. Orlyk, O. (2011). «Tendentsii ta rozvytok suchasnoi dytiachoi periodyky (2008-2011)»: Visnyk Knyzhkovoï palaty, 12, 26–30 (in Ukrainian).
  17. Pobidash, I. L. (2015). Stan doslidzhenia dytiachoi periodyky v ukrainskii nautsi: Obrii dru-karstva, 1 (4), 132–137 (in Ukrainian).
  18. Sydorenko, N., & Dubetska O. (2016). Periodyka dlia ditei v Ukraini: chas zmin: Ukrainskyi informatsiinyi prostir. Kyiv: KNUKiM, 4, 64–75 (in Ukrainian).
  19. SOU 18.1-02477019-06:2015. «Zhurnaly. Tekhnichni umovy» (zi zminoiu № 1) (vid 2007–02–01). Retrived from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07> (in Ukrainian).
  20. SOU 18.1-02477019-11:2014. «Vydannia dlia ditei. Zahalni tekhnichni vymohy» (vid 2014–25–06). Retrived from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07> (in Ukrainian).
- doi: 10.32403/1998-6912-2018-1-56-82-92

ANALYSIS OF PRINTING IMPLEMENTATION OF MAGAZINE PERIODICALS FOR CHILDREN

M. M. Dubnevych

*Ukrainian Academy of Printing,
19, Pid Holoskom St., Lviv, 79020, Ukraine
dubnevychmyroslava@gmail.com*

The analysis of the nomenclature of child's magazine periodicals, presented at the modern Ukrainian media market has been conducted. On the basis of normative documentation that regulates the design and printing implementation of the indicated category of editions, the main indexes of quality have been systematized. The selection of child's magazine editions, that embraces the readers' audience of all four age-related groups, has been carried out. In the chosen editions, the evaluation of quality has been conducted according to the range of indexes. In particular, the plenitude of presentation of the initial information has been analysed in according to the requirements of DSTU 4861: 2007. "Information and Documentation. Edition. Initial Information", and as a result, a number of violations of the indicated requirements have been revealed, in particular the incorrect formulation of reader's address.

The evaluation of typeface design quality of child's magazine editions according to a range of indexes (size, amount of headsets in edition, interlinear, column line length, font capacity) has also confirmed the presence of a great number of discrepancies.

The analysis of formats of the studied editions has shown that majority of them has been designed according to a non-standard format, which is possible for this category of editions, however the requirements in relation to maximum possible line length have not been followed. The evaluation of another important index of optical density of the printed background under the text has been conducted, as this design means is often met

in the design of child's magazine editions. The results of researches have shown that in over one third of the analysed editions this index of quality does not correspond to the set maximum legitimate value.

The comparison of design drawbacks of different categories of child's editions (educational, magazine and book) has been carried out.

Keywords: *industry standard, state standard, child's magazine edition, output data, reader's address, typeface design, printing implementation, sanitary norms, interlinear, size, capacity of font, column line length, optical density.*

Стаття надійшла до редакції 09.04.2018.

Received 09.04.2018.